

Dotační kauza a demonstrace

(sběr 6. – 9. června 2019)

MEDIAN

zpracováno pro

Česká televize

metodika výzkumu

velikost vzorku	801 respondentů ve věku 18 nebo více let
termín dotazování	6. – 9. června 2019
metoda sběru dat	telefonické dotazování vyškolenými tazateli (CATI) osobní dotazování vyškolenými tazateli s využitím laptopů a tabletů (CAPI)
výběr respondentů	náhodný výběr / generování pevných a mobilních linek (poměr 15:85) s kontrolou sociodemografických kvót respondentů (CATI) kvótní výběr respondentů (CAPI)
reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18 nebo více let podle: <ul style="list-style-type: none">• základních sociodemografických proměnných (pohlaví, věku, kraje, velikosti obce a vzdělání)• volebního chování ve volbách do PSP ČR 2017 a 2. kola prezidentské volby 2018 (dovážení dat)
realizátor a zadavatel	nezávislý výzkum realizuje společnost MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR) pro Českou televizi
statistická chyba	náhodná statistická odchylka činí +/- 1,5 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 3,5 procentních bodů u postojů, které zastává 50 % respondentů

struktura vzorku

pohlaví

muž	49 %
žena	51 %

věková skupina

18–29 let	16 %
30–39 let	18 %
40–49 let	19 %
50–59 let	15 %
60–69 let	16 %
70 nebo více let	16 %

vzdělání

základní	11 %
vyučen(a) / střední škola bez maturity	34 %
středoškolské s maturitou	35 %
vysokoškolské	20 %

velikost místa bydliště

do 999 obyvatel	17 %
1 000–4 999 obyvatel	21 %
5 000–19 999 obyvatel	19 %
20 000–99 999 obyvatel	21 %
100 000 nebo více obyvatel	22 %

region

Praha	13 %
Středočeský	12 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	5 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	8 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	5 %
Jihomoravský	11 %
Olomoucký	6 %
Zlínský	6 %
Moravskoslezský	11 %

shrnutí

Většina dotázaných (87 %) zaznamenala současnou dotační kauzu i protivládní demonstrace (90 %) z posledních týdnů. Demonstrace přijdou legitimní třem pětinám respondentů, jen třetina však podporuje i cíle demonstrantů, asi pětina lidí pak demonstrace zcela odmítá.

Andreji Babišovi v roli premiéra lidé přiznávají zásluhy za ekonomický rozvoj země (52 %) nebo zlepšený výběr daní (61 %), silně však také vnímají jeho střet zájmů (66 %) a to, že rozděluje společnost (70 %). Hodnocení premiéra je prozatím v čase velmi stabilní, když v prosinci minulého roku dosahoval podobných výsledků.

Konec současné vlády si přeje jen 14 % lidí, ale 37 % procent by uvítalo odchod premiéra Babiše a dalších lidí ve střetu zájmů.

Případné hlasování o nedůvěře vládě by se podle největší části respondentů (38 %) mělo odehrát až po potvrzení předběžných výsledků auditu finální zprávou.

59 % lidí vidí v auditu Evropské komise běžný úřední postup, za útok na Českou republiku jej má jen 17 %.

Argumentům premiéra Babiše, že nezneužívá svého střetu zájmů k podpoře společnosti Agrofert či že střet zájmů již vyřešil v souladu s českými zákony, důvěruje jen asi třetina veřejnosti, přes 50 % lidí jim naopak nevěří.

Dotační kauza podle respondentů spíše reputaci ČR v zahraničí škodí (55 % ku 27 %, že nepoškozuje).

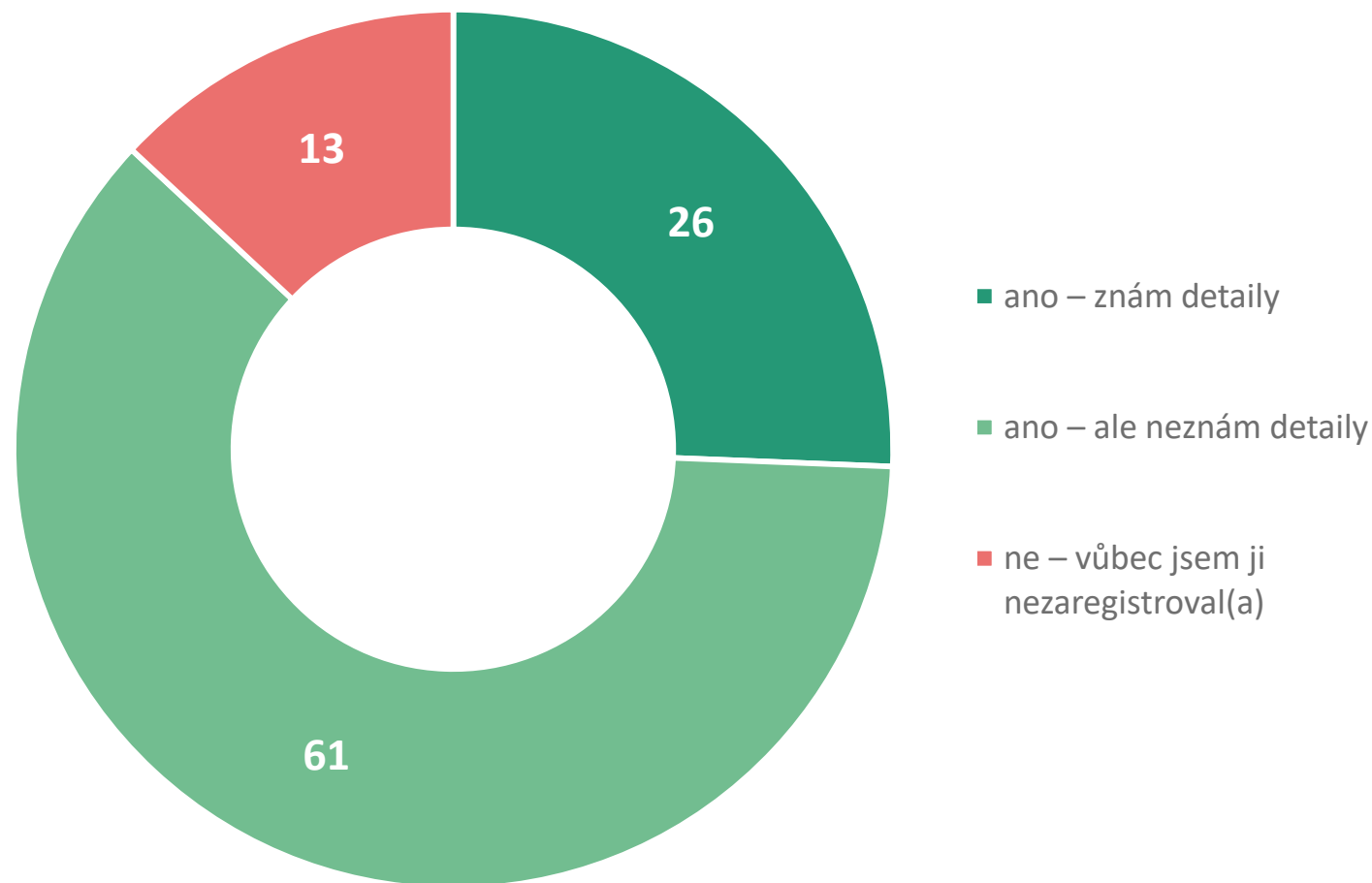
Aktuální dotační kauza je tedy vnímána jako významný problém vlády i České republiky, který však nestačí na to, aby lidé požadovali konec vlády. Většina lidí by se tak spokojila s obměnou členů vlády, kteří jsou ve střetu zájmů, ale současný vládní půdorys by zachovala. Úplný konec vlády si často nepřejí ani voliči pravicové opozice, voliče ANO motivuje v podpoře současné vlády nedůvěra ke kauze, u voličů ostatních stran nejčastěji zaznívá obava z nejasného politického vývoje po případném konci současné vlády. Argumenty premiéra Babiše a vlády ve věci dotační kauzy veřejnost prozatím nepřesvědčily. Společnost Agrofert by tak podle významné většiny lidí měla sporné dotace vrátit do evropského a českého rozpočtu a po dobu působení Andreje Babiše v roli premiéra další nečerpat.

obeznámenost s kauzou a hodnocení kauzy

zaregistroval(a) jste aktuální dotační kauzu

Absolutní většina lidí (87 %) zaznamenala současnou kauzu spojenou s předběžným auditem Evropské komise poukazujícím na nevyřešený střet zájmů premiéra Babiše a neoprávněné čerpání dotací firmou Agrofert a firmami dalších členů české vlády. Čtvrtina (26 %) respondentů říká, že kauzu sleduje detailně.

Detaily nejvíce sledují voliči opozičních stran (38 %), následovaní voliči hnutí ANO (32 %). Méně detailně se kauze věnují voliči levice a nejméně pak nevoliči. Nejbedlivěji kauzu sledují lidé, kteří hodnotí roli premiéra Babiše nejvíce negativně, mezi nimi zná detaily 60 % dotázaných.

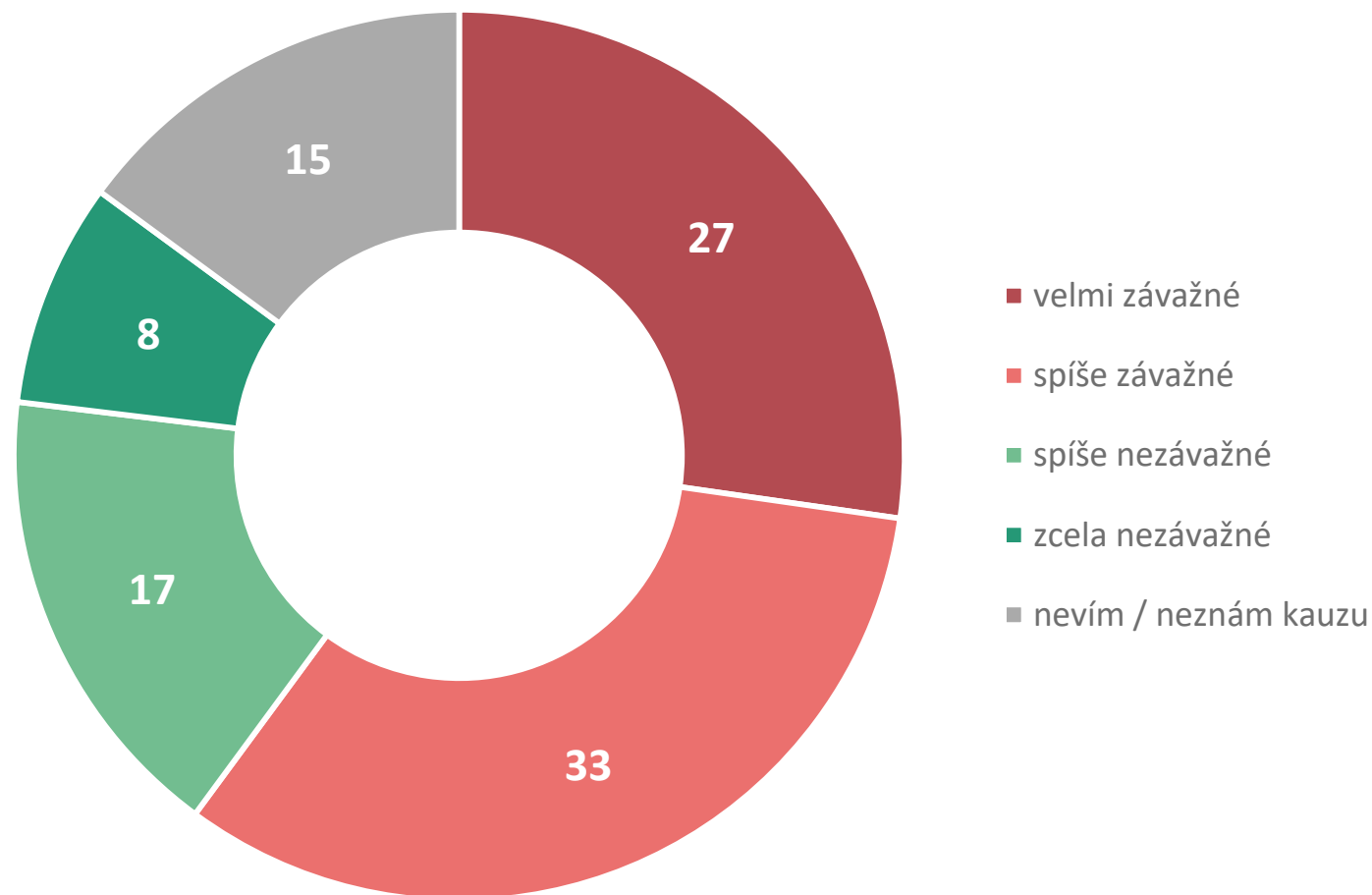

vnímání závažnosti kauzy

Mezi lidmi převažují ti, kteří dotační kauzu a informace s ní spojené považují za závažné (v součtu 60 %). Více než čtvrtina (27 %) je považuje dokonce za velmi závažné.

Závažnost těchto informací častěji přisuzují lidé s vysokoškolským vzděláním (v součtu 79 %) nebo voliči pravicové opozice (89 %)

Že si lidé aktuální kauzu vztahují přímo na osobu premiéra lze ukázat na závažnosti, kterou kauze přisuzují lidé, kteří vnímají působení Andreje Babiše v roli premiéra negativně (závažná pro 98 %) v kontrastu s lidmi, kteří premiéra Babiše vnímají jako přínos (závažná pro 16 % z nich).

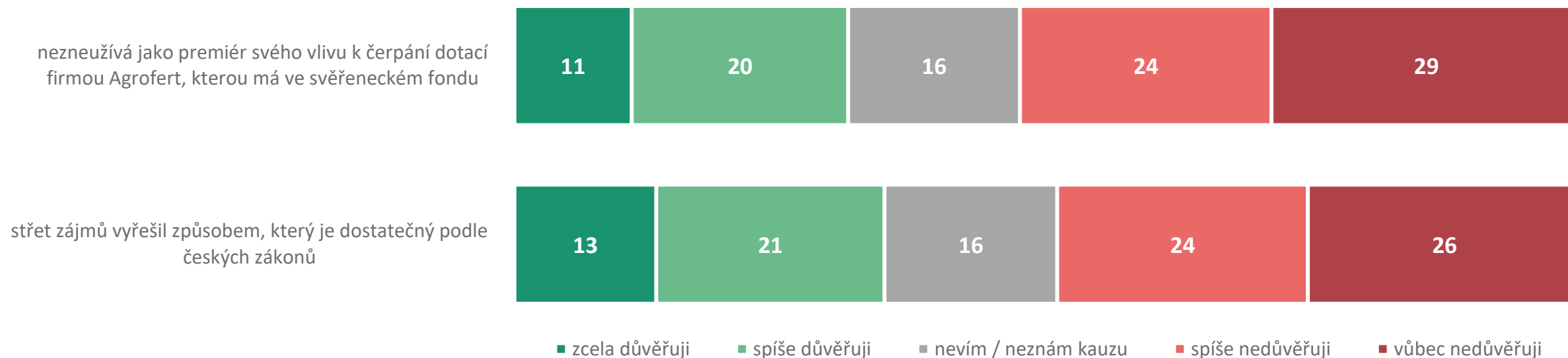

důvěra obhajobě premiéra Andreje Babiše

V obou dotazovaných aspektech argumentace premiéra Babiše převažuje u veřejnosti nedůvěra k těmto argumentům. Argumentu, že svůj střet zájmů vyřešil v souladu s českými zákony, důvěřuje zhruba třetina respondentů (34 %) a nedůvěřuje polovina (50 %). 31 % mu pak důvěřuje a 53 % nedůvěřuje, když tvrdí, že nezneužívá svého postavení premiéra ke zvýhodnění skupiny Agrofert.

Největší důvěře se premiérova obhajoba těší u lidí nad 60 let (41 resp. 46 % důvěřuje), u voličů prezidenta Zemana (49 a 55 %) a zejména u voličů ANO (75 a 78 % důvěry).

Naopak nejskeptičtější jsou k jeho obhajobě lidé do 34 let (22 resp. 24 %), voliči opozice (16 a 20 %) a lidé, kteří jej a priori vnímají negativně (5 a 6 % důvěřuje).

OT03A. Nakolik důvěřujete, či nedůvěřujete obhajobě premiéra Andreje Babiše, když tvrdí, že:

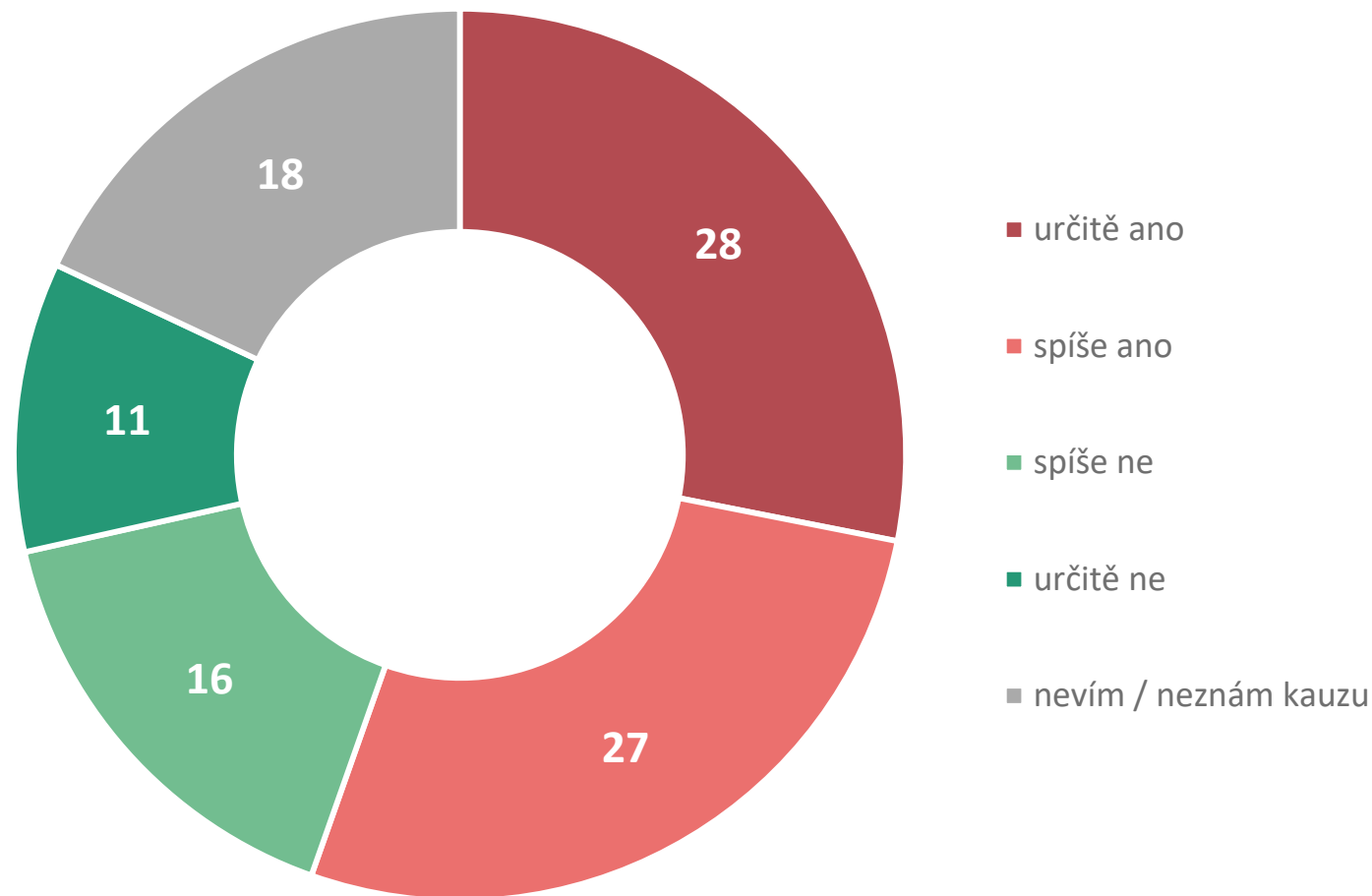
N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

poškozuje dotační kauza reputaci ČR v zahraničí

Mezi lidmi převažuje názor, že současná kauza poškozuje Českou republiku v zahraničí, myslí si to 55 %, proti je 27 %.

Respondenti vysokoškoláci vnímají kauzu jako reputaci škodlivou v 75 %, lidé bez maturity pak v 48 % případů.

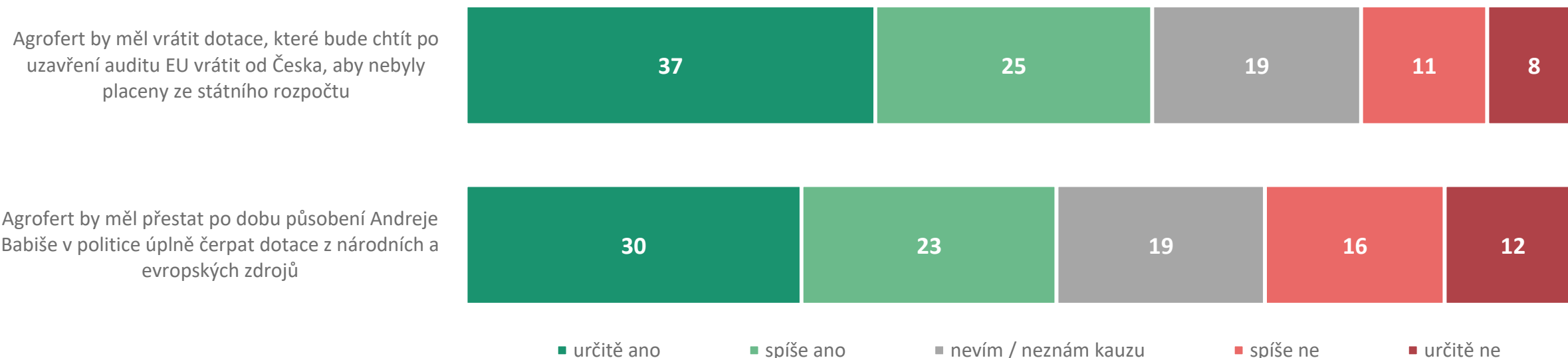
Nejméně v ní poškození pověsti vidí voliči ANO (26 %), voliči Miloše Zemana z roku 2018 (40 %) a lidé velmi kladně hodnotící Andreje Babiše (13 %). Naopak za škodlivou ji mají zejména dřívější voliči J. Drahoše (82 %) a voliči opozičních stran (přes 80 %).

další postup ve věci dotací Agrofertu

Ve společnosti významně převažuje názor, že by Česká republika měla po Agrofertu požadovat navrácení dotací zmiňovaných ve finálním auditu Evropské komise (62 % souhlasících ku 19 % nesouhlasících). Podle lidí by měl Agrofert také přestat čerpat dotace po dobu působení Andreje Babiše v politice (souhlasí 53 % a nesouhlasí 28 %).

Největší zastánce obou postupů najdeme mezi lidmi mladšími 60 let (65 a 53 %), vysokoškoly (84 a 65 %) a opozičními voliči (přes 85 a přes 75 %). Tvrdší postup by vůči Agrofertu volili i voliči levicových stran (v obou případech přes 60 % souhlasu) a jen u voličů ANO je míra souhlasu nižší než polovina (39 a 32 %).

OT04. Měla by firma Agrofert...

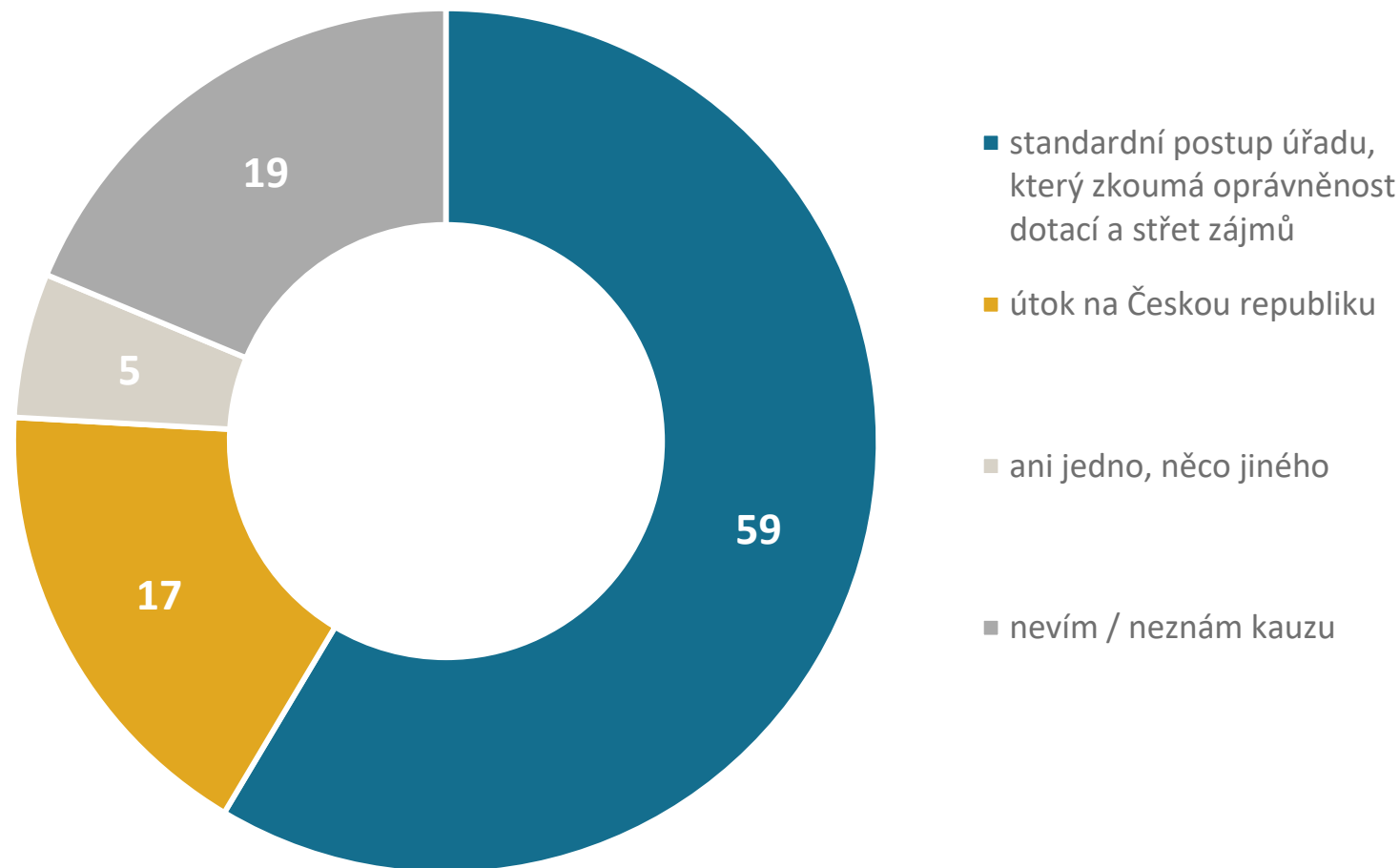
N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

co představuje audit a postup Evropské komise

V otázce, zda lidé důvěřují argumentu premiéra Babiše, že audit představuje útok na ČR, nebo argumentu Evropské komise, že jde o standardní úřední postup, považuje velká většina (59 %) lidí audit Evropské komise a její postup ve věci dotací pro firmu Agrofert za standardní. Necelá pětina (17 %) v tom spatřuje útok na Českou republiku a zbytek neví či celou věc vnímá jinak.

Argumentace vlády a premiéra Babiše proti auditorům a Evropské komisi tak prozatím přesvědčila jen malou část společnosti.

Že se jedná o útok na ČR, vnímají více starší respondenti (26 %), voliči hnutí ANO (38 %), voliči prezidenta Zemana (32 %) a zejména lidé hodnotící velmi kladně Andreje Babiše, ovšem i u nich tento názor má jen poloviční zastání (50 %).

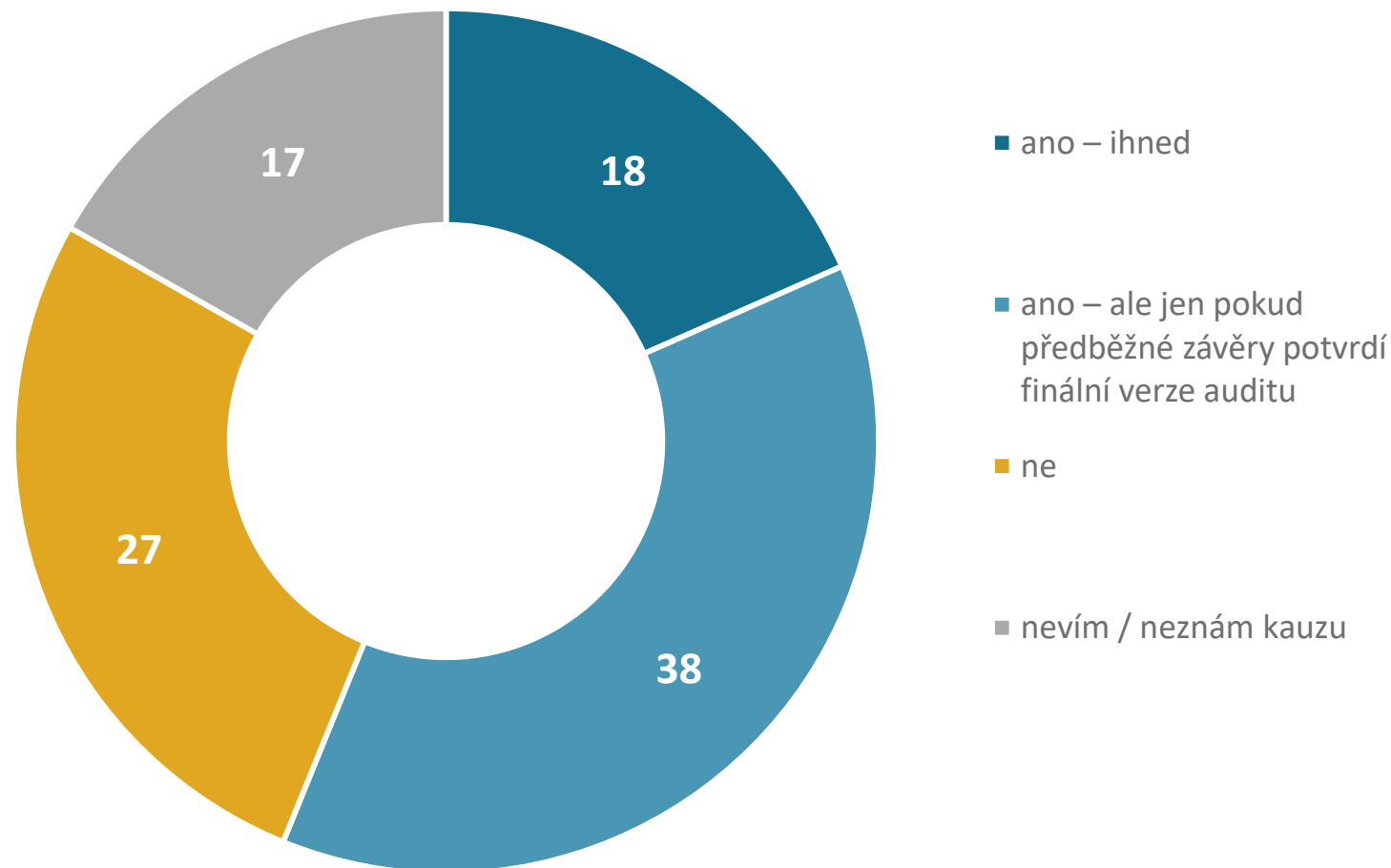
OT05. Ke kterému z následujících tvrzení politických představitelů ohledně auditu a postupu EU ve věci navrácení dotací firmou Agrofert se přikláníte? Jde o:

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

preferované politické řešení krize

měli by poslanci hlasovat o důvěře vládě

Většina respondentů (v součtu 56 %) očekává, že by vláda měla v Poslanecké sněmovně podstoupit hlasování o důvěře. Dominantní část populace (38 %) zastává názor, že by se s hlasováním mělo počkat, až závěry návrhu auditu potvrdí finální zpráva; tedy zhruba tři měsíce. Čtvrtina (27 %) lidí hlasování o důvěře zcela odmítá, přičemž nejvíce jsou proti němu respondenti ze skupiny voličů hnutí ANO (53 %) nebo lidé velmi kladně hodnotící roli premiéra Babiše (74 %).

OT06. Myslíte si, že by kvůli auditu EU, který obviňuje Andreje Babiše ze střetu zájmů a chce navrácení dotací, měla Poslanecká sněmovna hlasovat o důvěře vládě?

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

preferované řešení krize

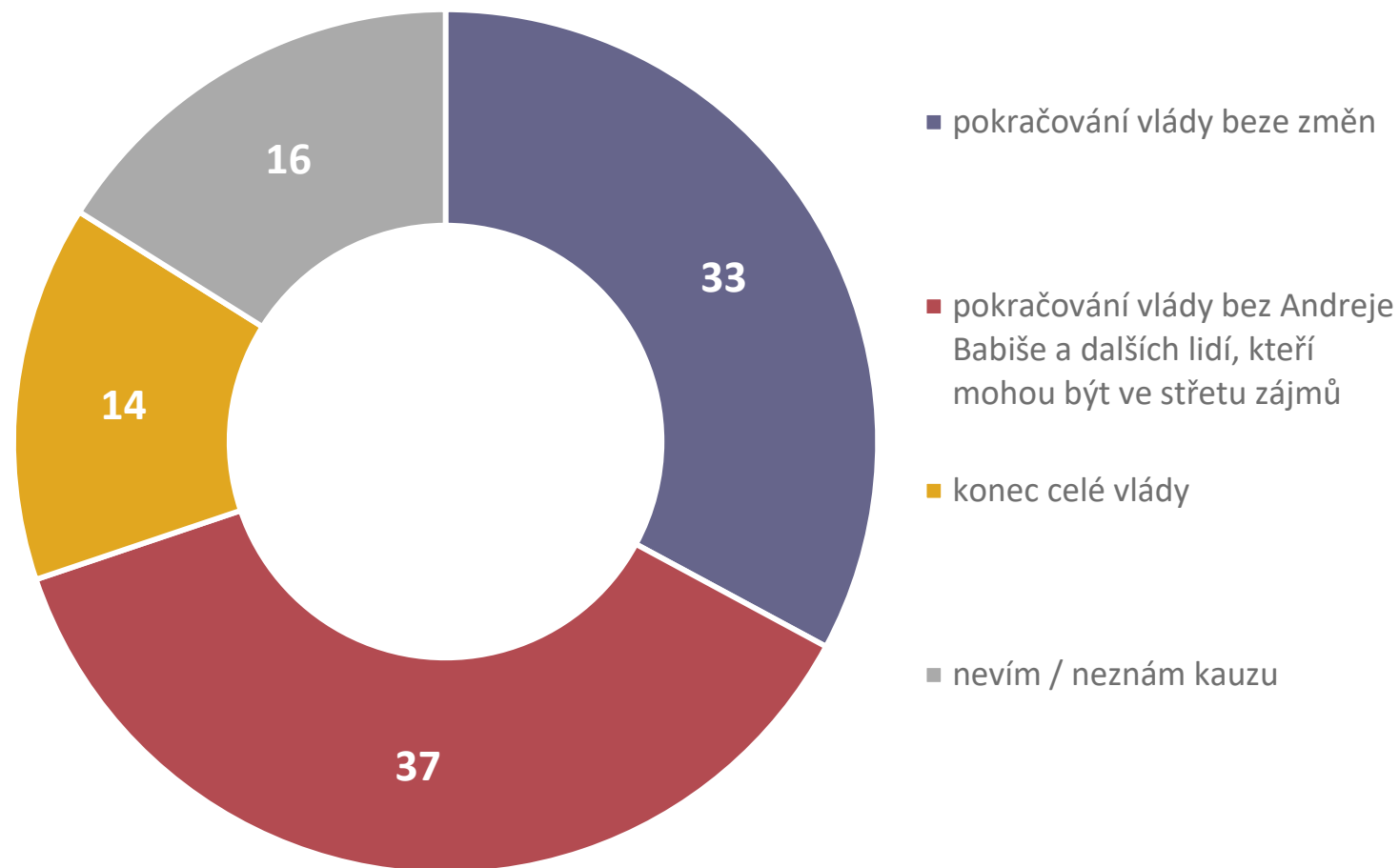
Současná krize by podle většiny lidí neměla vést k pádu vlády.

Největší podporu má řešení v podobě konce vládního působení osob ve střetu zájmů (37 %) a asi třetina (33 %) by vládu zachovala v současné podobě.

Většině vysokoškoláků (53 %) nebo bývalých voličů Jiřího Drahoše (58 %) by stačila výměna premiéra a dalších ministrů ve střetu zájmů.

Věková skupina 60 nebo více let stojí nejčastěji (47 %) za současnou vládou. stejně tak voliči Miloše Zemana, když 52 % z nich by ji vůbec neměnilo.

Volání po konci celé vlády nepřevažuje v žádné ze sledovaných skupin.

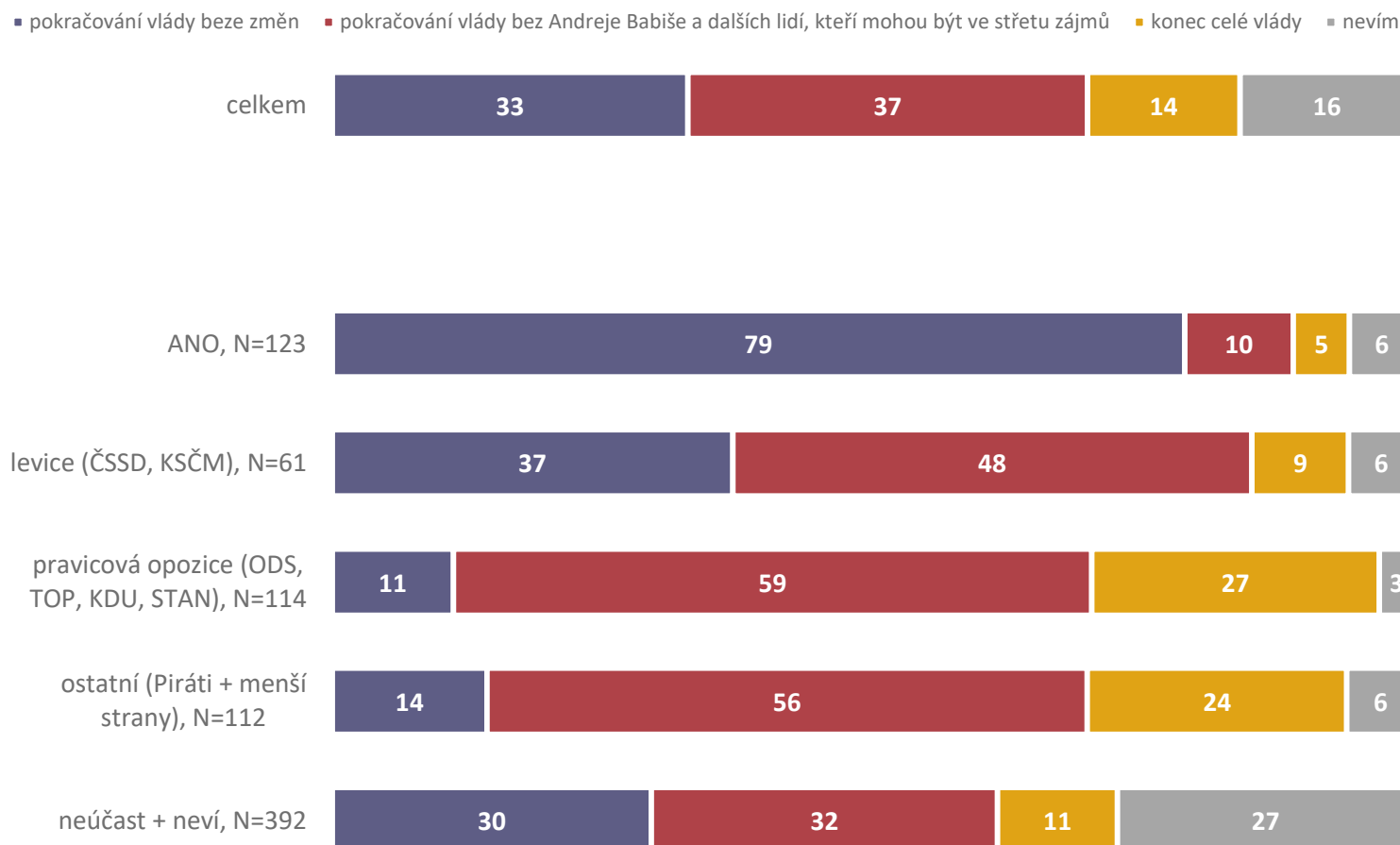
OT07. Jaké z následujících řešení současné politické krize byste preferoval(a)?

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

preferované řešení krize – podle volené strany

U voličů hnutí ANO převládá názor, že by vláda měla pokračovat zcela beze změn (79 %), necelé dvě pětiny (37 %) voličů levice by s vládou také nehýbaly, necelá polovina (48 %) však preferuje výměnu osob ve střetu zájmů. Mezi voliči opozičních stran s 60% podporou dominuje právě pohled, že by měli vládu opustit členové, kteří mají střet zájmů.

Na tom, že by současná vláda neměla skončit, ale v nějaké podobě pokračovat, se z většiny shodnou všichni respondenti bez ohledu na svou volební preferenci.

OT07. Jaké z následujících řešení současné politické krize byste preferoval(a)?

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

proč si nepřejete konec vlády

U respondentů, kteří si nepřejí konec současné vlády, rezonuje zejména obava z možné politické nestability v případě jejího konce (63 %) a pocit, že ostatní strany nedovedou nabídnout v současnosti lepší řešení (64 %).

Voliči hnutí ANO se s levicovými voliči shodnou (přes 80 %) na kladném hodnocení přínosnosti politiky současné vlády pro Česko, liší se však ve vnímání závažnosti současných kauz, kdy pro voliče ANO jsou kauzy více neopodstatněné (79 %) než pro voliče ČSSD a KSČM (49 %).

Voliči opozice kauzy za neopodstatněné nepovažují (v průměru 25 %) ani nejsou příliš spokojeni s vládní politikou (v průměru 45 %). Od voličů vládní koalice se však neliší v obavách z politické nestability po případném pádu vlády (všichni přes 60 %).

ostatní strany nenabízejí lepší řešení a politiku pro ČR

64

bojím se politické nestability

63

její politika v ekonomické, sociální a další oblasti je pro Česko přínosná

62

současné kauzy mi přijdou neopodstatněné

53

OT08. Co je důvodem, proč si nepřejete konec vlády? Které z následujících důvodů jsou pro Vás klíčové?

N = 559, jen ti, kteří si nepřejí konec vlády, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí „ano“

proč si nepřejete konec vlády – podle volené strany

	celkem	ANO N=109	levice (ČSSD, KSČM) N=51	pravicová opozice (ODS, TOP 09, KDU-ČSL, STAN) N=80	ostatní (Piráti + menší strany) N=78	neúčast + neví N=241
ostatní strany nenabízejí lepší řešení a politiku pro ČR	64	73	65	50	64	65
bojím se politické nestability	63	59	73	64	63	63
její politika v ekonomické, sociální a další oblasti je pro Česko přínosná	62	89	81	39	49	59
současné kauzy mi přijdou neopodstatněné	53	79	49	22	35	59

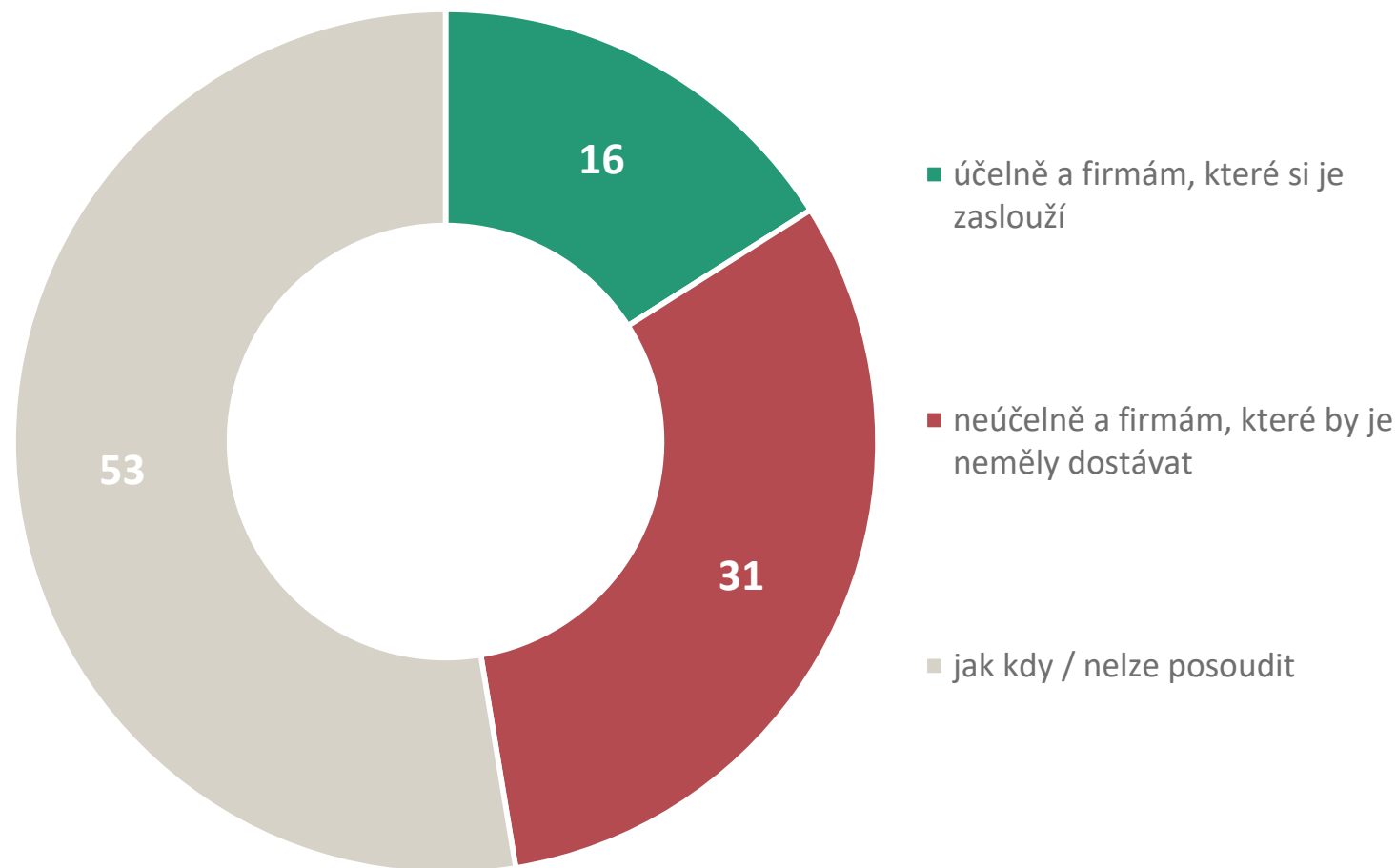
dělnba zemědělských dotací obecně

jak se rozdělují evropské zemědělské dotace

Zhruba polovina (53 %) respondentů má ze systému evropských zemědělských dotací smíšené pocity nebo neví, jak jej hodnotit. U zbývající poloviny osob převažuje názor, že zemědělské dotace jsou přidělovány neúčelně a nevhodným příjemcům, kdy tento názor zastává 31 %, zatímco o účelnosti dotací je přesvědčeno 16 %.

Účelnosti a spravedlivosti evropských zemědělských dotací věří nejvíce lidé s pozitivním pohledem na působení premiéra Babiše (31 % je vidí jako účelné).

Naopak nejskeptičtější jsou k přerozdělování těchto dotací odpůrci Andreje Babiše ve funkci premiéra (12 % je považuje za účelné).

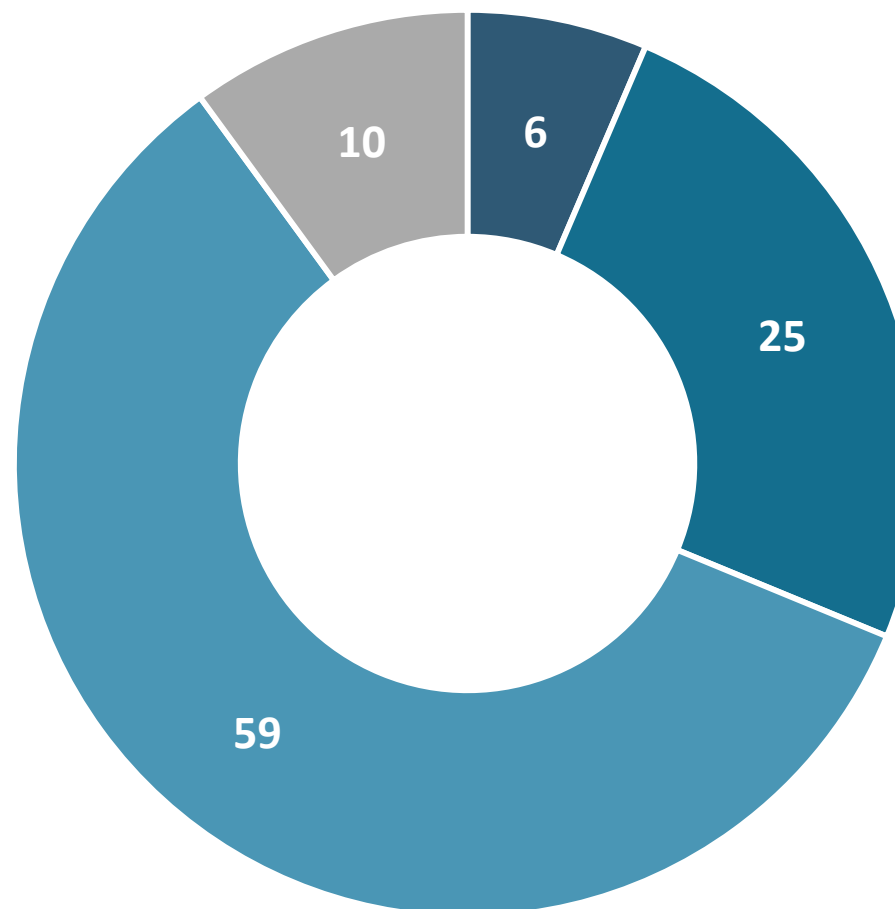

protivládní demonstrace

co víte o současných protivládních demonstracích

90 % respondentů zaregistrovalo současné protivládní demonstrace. Většina (59 %) se o demonstrace dále příliš nezajímá, bližší pozornost jim věnuje čtvrtina lidí (25 %) a 6 % dotázaných se některé z demonstrací i zúčastnilo.

Nejvíce účastníků a největší zájem registrujeme mezi vysokoškoláky (10 % účastníků a 30 % s velkým zájmem) a dále mezi voliči pravicové opozice (18 % účastníků a 39 % s velkým zájmem) nebo voliči J. Drahoše z poslední prezidentské volby (16 % účastníků a 35 % s velkým zájmem).

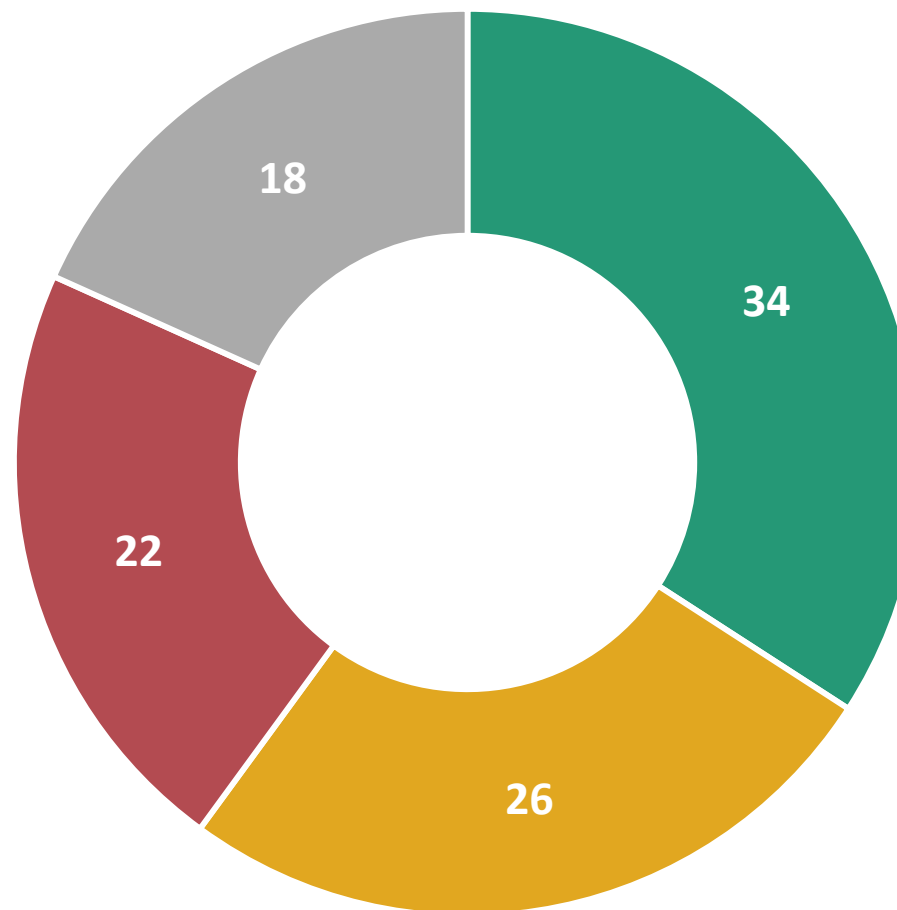
- některé z demonstrací jsem se zúčastnil(a)
- zaregistroval(a) jsem je a věnuji jim velkou pozornost
- zaregistroval(a) jsem je a nevěnuji jim velkou pozornost
- nezaregistroval(a) jsem je (ani v médiích)

jak se stavíte k současným protivládním demonstracím

Třetina (34 %) lidí souhlasí jak s demonstracemi, tak s jejich cíli, další čtvrtině (26 %) nevadí demonstrace, ale neshoduje se se záměry demonstrujících, zhruba pětině (22 %) pak přijdou neopodstatněné cíle demonstrantů a demonstrace jim vadí a zbylá necelá pětina (18 %) na demonstrace nemá vyhraněný názor nebo je nezaregistrovala.

Demonstrace a jejich cíle nejsilněji podporují vysokoškoláci (48 %), opoziční voliči (přes 60 %) nebo lidé negativně hodnotící Andreje Babiše (56 % u lidí s mírně negativním pohledem a 93 % u lidí s velmi negativním pohledem).

Naopak demonstrace nejvíce vadí podporovatelům premiéra Babiše (70 %), voličům ANO (53 %) nebo voličům KSČM a ČSSD (40 %).

- podporuji je a souhlasím s demonstrujícími
- nesouhlasím s demonstrujícími, ale demonstrace mi nevadí
- demonstrování mi vadí a přijde mi neopodstatněné
- nevím / nezaregistroval(a) jsem je

vnímání působení A. Babiše jako premiéra

jak vnímáte Andreje Babiše v pozici premiéra

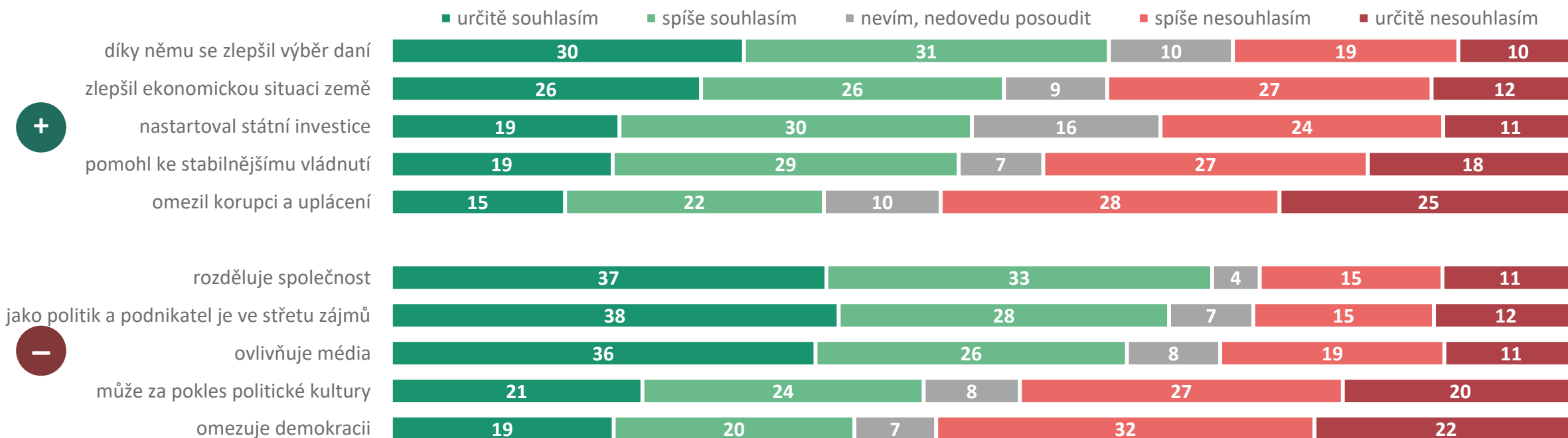
Mezi pozitivně vnímané stránky politického působení Andreje Babiše patří to, že podle většiny lidí zlepšil výběr daní (souhlasí 61 %) a ekonomiku Česka (52 %). Menší část respondentů (37 %) se domnívá, že omezil korupci.

Největší vnímaná negativa jsou rozdělování společnosti (70 %) a střet zájmů z pozice politika a podnikatele (66 %). Naopak jen menšina lidí si myslí, že by A. Babiš mohl za pokles politické kultury (45 %) a omezovat demokracii (39 %).

Voliči ANO hodnotí A. Babiše dle očekávání velmi pozitivně, 40 % souhlasí, že je ve střetu zájmů a podle 44 % z nich rozděluje společnost. Tato negativa jsou ale překryta vnímanými pozitiviv v oblasti ekonomické efektivity a stability vládnutí.

Voliči opozičních stran jsou k A. Babišovi kritičtí, ale i mezi nimi více než třetina souhlasí s přínosem A. Babiše k lepšímu výběru daní.

Levicoví voliči jsou typičtí kombinací silně vnímaných ekonomických přínosů a velké obavy z vlivu na média, střetu zájmů a vlivu na společenskou polarizaci.

OT12. Jak vnímáte Andreje Babiše v pozici premiéra?

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

jak vnímáte Andreje Babiše v pozici premiéra

– podle volené strany

	ANO N=123	levice (ČSSD, KSČM) N=61	pravicová opozice (ODS, TOP 09, KDU-ČSL, STAN) N=114	ostatní (Piráti + menší strany) N=112	neúčast + neví N=392
díky němu se zlepšil výběr daní	91	70	38	47	60
zlepšil ekonomickou situaci země	89	61	27	38	50
pomohl ke stabilnějšímu vládnutí	85	59	26	36	45
nastartoval státní investice	85	54	32	40	45
omezil korupci a uplácení	70	42	17	19	36
omezuje demokracii	10	27	65	64	35
může za pokles politické kultury	17	40	73	51	45
ovlivňuje média	27	63	83	81	62
jako politik a podnikatel je ve střetu zájmů	40	61	87	88	62
rozděluje společnost	44	66	89	79	69

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí „souhlasím“

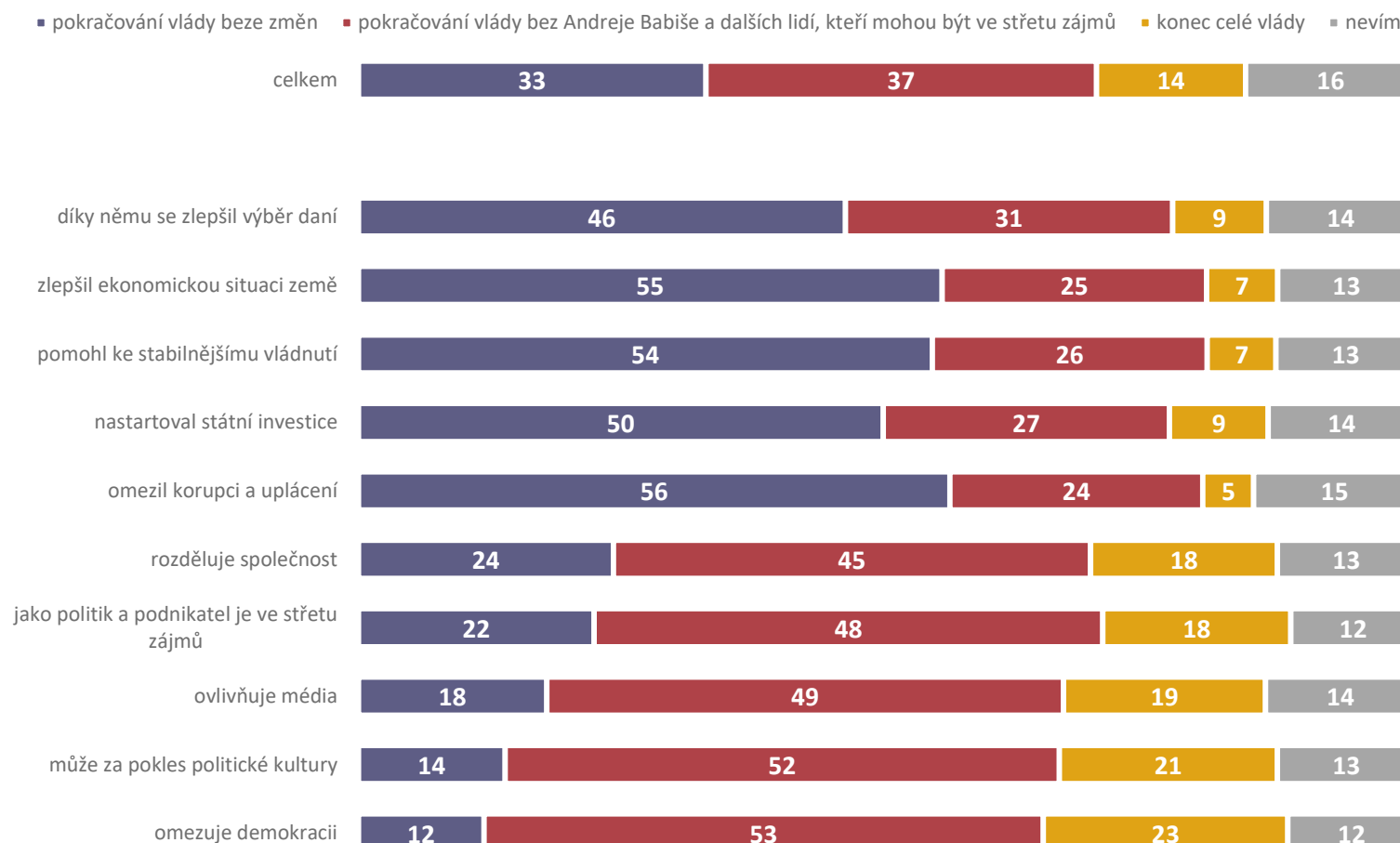
preferované řešení krize

– podle lidí souhlasících s výroky o Andreji Babišovi

Mezi 46 a 56 % lidí, kteří souhlasí s některým z přínosů Andreje Babiše v pozici premiéra, podporuje pokračování stávající vlády bez nutnosti změny. Nejsilněji ti respondenti, kteří přijímají, že A. Babiš omezil korupci (56 %), nejméně pak ti, kteří mu přiznávají zásluhy na zlepšeném výběru daní (46 %).

Naopak přibližně polovina (45 až 53 %) těch, kteří akcentují některý negativní aspekt premiéra Babiše, by si přála obměnu ministrů a premiéra, kteří mohou být ve střetu zájmů.

Opět můžeme konstatovat, že žádná ze skupin většinově nepožaduje konec vlády jako celku.

OT12. Jak vnímáte Andreje Babiše v pozici premiéra? a OT07. Jaké z následujících řešení současné politické krize byste preferoval(a)?

N = 801, CATI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí ve skupinách lidí, kteří s danými výroky souhlasí

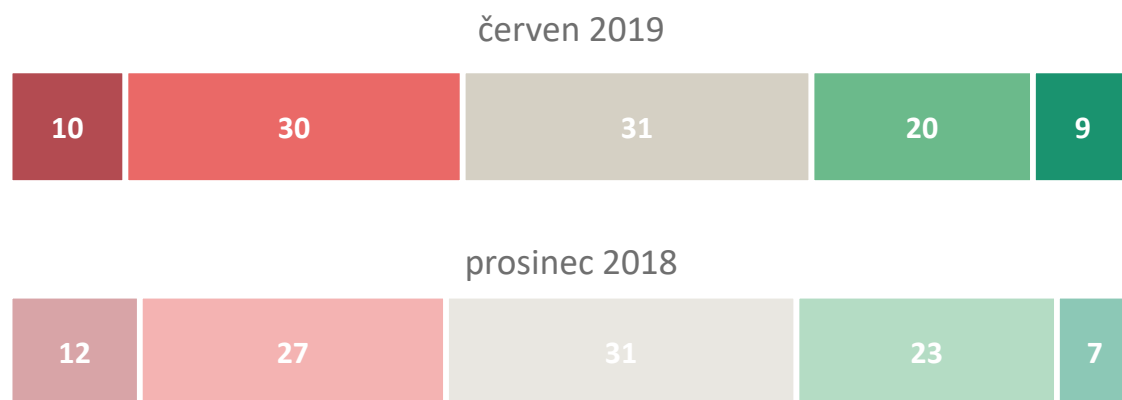
vnímání Andreje Babiše v pozici premiéra

– souvislost s preferovaným osudem vlády

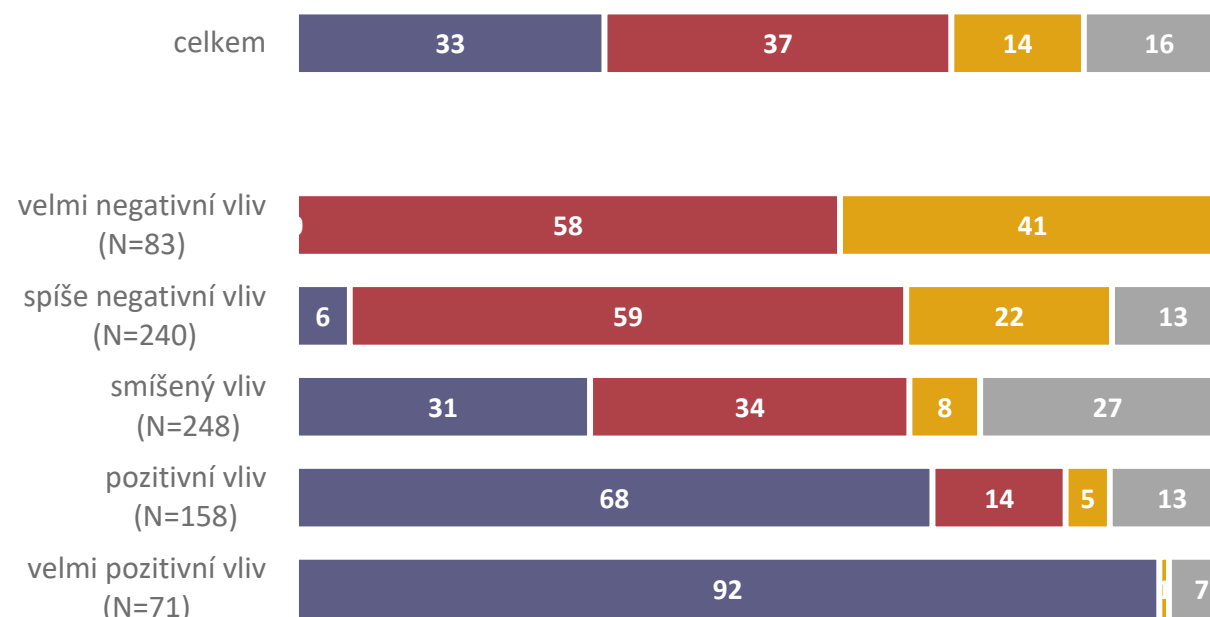
Z deseti odpovědí na pozitivní a negativní přínosy Andreje Babiše české politice jsme vypočítali celkový index. Podle zhruba 10 % lidí velmi převládají negativa a podle 9 % jasně pozitiva. Pohled zbytku Čechů je méně polarizovaný, ačkoliv převažuje negativní dojem nad pozitivním. Oproti situaci před půl rokem nedošlo ke statisticky významnému vychýlení názoru na jednu, či druhou stranu. Podíl lidí se smíšeným pohledem zůstává zachován na zhruba jedné třetině populace.

Preferované vládní řešení aktuální kauzy výrazně souvisí nejen s kauzou samotnou, ale právě s celkovým vnímáním A. Babiše. Lidé, kteří vnímají celkový přínos A. Babiše velmi negativně, v 58 % preferují konec Andreje Babiše a dalších ministrů ve střetu zájmů, 41 % z nich by dokonce uvítalo konec celé vlády. Lidé, kteří ho vnímají velmi pozitivně, v 92 % případů preferují pokračování vlády beze změn. Mezi těmito póly jsou postoje odstupňovány, žádná ze skupin si však z většiny nepřeje konec vlády jako celku.

■ velmi negativní vliv ■ spíše negativní vliv ■ smíšený vliv ■ spíše pozitivní vliv ■ velmi pozitivní vliv

■ pokračování vlády bez změn ■ pokračování vlády bez osob ve střetu zájmů ■ konec vlády ■ nevím

Index sestaven na základě této otázky: OT12. Jak vnímáte Andreje Babiše v pozici premiéra?

N 2019 = 801, CATI a CAPI výzkum, N 2018 = 1015, CAWI a CAPI výzkum, zobrazena % odpovědí

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

American Marketing Association

kontakt

Martin Kratochvíl
analytik
martin.kratochvil@median.cz

Přemysl Čech
ředitel
premysl.cech@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111